

Bydgoszcz, 01.09.2020 r.

DEMOTYWUJĄCY MOTYWACYJNY

Dodatek motywacyjny jest jednym z kilku składników wynagrodzenia (wraz z dodatkiem stażowym oraz dodatkiem za wychowawstwo i za trudne warunki pracy), które oprócz wynagrodzenia zasadniczego otrzymuje nauczyciel, jednakże pod warunkiem spełnienia przez niego określonych przepisami warunków.

Do ogólnych warunków przyznawania nauczycielom dodatku motywacyjnego należą (z rozp. MEN):

- 1) osiągnięcia realizowane w procesie dydaktycznym,
- 2) osiągnięcia wychowawczo – opiekuńcze,
- 3) wprowadzone innowacje pedagogiczne skutkujące efektami w procesie kształcenia i wychowania,
- 4) zaangażowanie w realizację czynności i zajęć wynikających z zadań statutowych szkoły / placówki (w tym zajęć opiekuńczych i wychowawczych uwzględniających potrzeby i zainteresowania uczniów),
- 5) szczególnie efektywne wypełnianie zadań i obowiązków związanych z powierzonym stanowiskiem,
- 6) realizowanie w szkole zadań edukacyjnych wynikających z przyjętych przez organ prowadzący priorytetów w realizowanej lokalnej polityce oświatowej.

Regulamin określający wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom niektórych składników wynagradzania (przyjęty stosowną Uchwałą Rady Miasta Bydgoszczy) dla nauczycieli zatrudnionych w bydgoskich szkołach i placówkach zawiera **23 szczegółowe kryteria** (w podziale na powyżej przywołane z rozporządzenia MEN zagadnienia), które musi spełnić nauczyciel, aby otrzymać dodatek motywacyjny.

Miasto Bydgoszcz w *Regulaminie określającym wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom niektórych składników wynagradzania* ustaliło pulę środków (odpis) na dodatki motywacyjne w % odniesieniu do ogólnej planowanej sumy wynagrodzeń zasadniczych nauczycieli na poziomie:

- a) **dla dyrektorów – nie mniej niż 25%**,
tj. średnio na dyrektora przypada **956,25 zł** (w przypadku n-la dyplomowanego),
- b) **dla wicedyrektorów – nie mniej niż 10%**
tj. średnio na jednego wicedyrektora przypada **średnio 381,7 zł** (w przypadku n-la dyplomowanego),
- c) **dla nauczycieli – nie mniej niż 6%**,
tj. na jednego nauczyciela przypada **średnio od 166,92 zł do 229,02 zł**
(w zależności od stopnia awansu nauczyciela).

Miasto Bydgoszcz wysokość dodatku motywacyjnego przyznawanego poszczególnym nauczycielom ustaliło na poziomie:

- a) **dla nauczycieli i wicedyrektorów: 3% do 20% ich wynagrodzenia zasadniczego.**
- b) **dla dyrektorów: 3% do 50 % ich wynagrodzenia zasadniczego.**

Analiza danych statystycznych przeprowadzona przez naszą Komisję Międzyzakładową (za okres od 2017 r. do 2019 r.) dotyczących wysokości dodatków motywacyjnych nauczycieli we wszystkich szkołach i placówkach prowadzonych przez Miasto Bydgoszcz pokazuje, że (przyjmując za podstawę naliczenia

najbardziej optymistyczną wersję, tj. wynagrodzenie zasadnicze n-la dyplomowanego w wys. 3.817 zł, tj. na najwyższym stopniu awansu zawodowego) w analizowanym okresie dodatek motywacyjny nauczycieli dyplomowanych kształtuje się następująco:

A. DYREKTORZY szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez Miasto Bydgoszcz (łącznie przeciętnie 109 osób)

Dodatek motywacyjny dyrektora może osiągać wartość od 114,51 zł do max. 1.908,5 zł,
w tym:

- 1) poniżej 1 % dyrektorów, tj. **ok. 1 dyrektor nie otrzymuje dodatku motywacyjnego,**
- 2) średnio **do 4% dyrektorów** (tj. ok. 4 osoby) z bydgoskich szkół i placówek **otrzymuje motywacyjny od 114,51 zł do 377,88 zł,**
- 3) średnio **18% dyrektorów** (tj. ok. 20 osób) z bydgoskich szkół i placówek **otrzymuje motywacyjny od 381,7 zł do 759,58 zł,**
- 4) średnio **26% dyrektorów** (tj. średnio 29 osób) z bydgoskich szkół i placówek **otrzymuje motywacyjny od 763,40 zł do 950,43 zł,**
- 5) **średnio 46% dyrektorów** (tj. ok. 50 osób) z bydgoskich szkół i placówek **otrzymuje dodatek motywacyjny od 954,25 zł do 1.332,13 zł,**
- 6) średnio **5% dyrektorów** (tj. ok. 5 osób) z bydgoskich szkół i placówek **otrzymuje dodatek motywacyjny od 1.335,95 zł do 1.908,50 zł.**

B. WICEDYREKTORZY szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez Miasto Bydgoszcz (łącznie przeciętnie 134 osoby)

Dodatek motywacyjny wicedyrektora może osiągać wartość od 114,51 zł do max. 763,4 zł, w tym:

- 1) poniżej 1%, tj. średnio **ok. 1 wicedyrektor nie otrzymuje dodatku motywacyjnego,**
- 2) poniżej **2% wicedyrektorów** (tj. ok. 2 osoby) z bydgoskich szkół i placówek **otrzymuje motywacyjny od 114,5 zł do 377,88 zł,**
- 3) średnio **39% wicedyrektorów** (tj. ok. 52 osoby) **otrzymuje dodatek motywacyjny od 381,70 zł do 759,58 zł,**
- 4) średnio, **aż 59% wszystkich wicedyrektorów** (tj. 79 osób) **otrzymuje maksymalny dodatek motywacyjny w wysokości 763,40 zł.**

C. NAUCZYCIELE szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez Miasto Bydgoszcz (łącznie przeciętnie 4.928 osób)

Dodatek motywacyjny nauczyciela może osiągać wysokość od 114,51 zł do max. 763,4 zł,
w tym:

- 1) średnio **19% nauczycieli**, tj. ok. **936 nauczycieli nie otrzymuje dodatku motywacyjnego,**
- 2) średnio **73% nauczycieli** (tj. ok. 3.598 osób) z bydgoskich szkół i placówek **otrzymuje dodatek motywacyjny od 114,5 zł do 377,88 zł,**
- 3) średnio **8% nauczycieli** (tj. ok. 394 osoby) **otrzymuje dodatek motywacyjny w wysokości od 381,7 zł do 763,4 zł, w tym jedynie do 1% nauczycieli, (tj. ok 49 osób) otrzymuje max. dodatek motywacyjny w wys. 763,4 zł !!!.**

Reasumując, spośród nauczycieli ze szkół i placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Bydgoszcz:

1. Ponad połowa (tj. 51%) dyrektorów bydgoskich szkół i placówek otrzymuje dodatek motywacyjny powyżej 25% ich wynagrodzenia zasadniczego, tj. powyżej minimalnej planowanej sumy wynagrodzeń zasadniczych nauczycieli przeznaczonych na dodatki motywacyjne dla dyrektorów,

o której mowa w *Regulaminie określającym wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom niektórych składników wynagrodzenia*.

Z powyższego wynika, że Miasto Bydgoszcz na dodatki motywacyjne dla dyrektorów przeznaczają większe środki niż minimalny odpis ustalony na poziomie 25% ich wynagrodzeń zasadniczych.

2. Ponad połowa (tj. 97,64 %) wicedyrektorów otrzymuje dodatek motywacyjny powyżej 10% ich wynagrodzenia zasadniczego, tj. powyżej minimalnej planowanej sumy wynagrodzeń zasadniczych nauczycieli przeznaczonej na dodatki motywacyjne dla wicedyrektorów, o której mowa w *Regulaminie określającym wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom niektórych składników wynagrodzenia*. W tym ok. 59 % wicedyrektorów otrzymuje dodatek motywacyjny w maksymalnej wysokości (tj. 20% wynagrodzeń zasadniczych), czyli dwukrotność minimalnego odpisu na dodatki motywacyjne dla tej grupy pracowniczej.

Z powyższego wynika, że Miasto Bydgoszcz na dodatki motywacyjne dla wicedyrektorów przeznaczają dwukrotnie wyższe środki większe niż minimalny odpis na ten cel ustalony w *Regulaminie* na poziomie 10% ich wynagrodzeń zasadniczych.

3. **Prawie połowa (48,17%) nauczycieli (niepełniących funkcji dyrektora lub wicedyrektora) nie otrzymuje dodatku motywacyjnego lub otrzymuje dodatek motywacyjny w wysokości poniżej 6% ich wynagrodzenia zasadniczego** tj. poniżej minimalnej planowanej sumy wynagrodzeń zasadniczych nauczycieli przeznaczonej na dodatki motywacyjne dla nauczycieli określonej w *Regulaminie określającym wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom niektórych składników wynagrodzenia*.

Spośród wszystkich ok. 4.930 nauczycieli w Bydgoszczy, aż 92 % uprawnionych nie otrzymuje dodatku motywacyjnego lub otrzymuje dodatek motywacyjny na poziomie niższym niż 10%, tj. poniżej przeciętnej wysokości ustalonej w *Regulaminie* na poziomie pomiędzy 3 % a 20% wynagrodzenia zasadniczego.

W grupie nauczycieli, którzy nie otrzymali dodatków motywacyjnych lub otrzymali dodatki motywacyjne na poziomie niższym niż 10% (tj. poniżej przeciętnej) znajdują się nauczyciele, których ponadprzeciętna, wysoka jakość pracy, osiągnięcia i sukcesy zawodowe zostały potwierdzone nagrodami dyrektora, a nawet Prezydenta Miasta Bydgoszczy.

W 2017 roku:

- 1) **12 nauczycieli wyróżnionych nagrodą dyrektora szkoły i 2 nauczycieli uhonorowanych Nagrodą Prezydenta Miasta Bydgoszczy - nie otrzymało dodatku motywacyjnego!!!**
- 2) **953 nauczycieli (na wszystkich 1.177 nagrodzonych nauczycieli) wyróżnionych nagrodą dyrektora szkoły i 55 nauczycieli (na wszystkich 83 nagrodzonych nauczycieli) uhonorowanych Nagrodą Prezydenta Miasta Bydgoszczy - otrzymało dodatek motywacyjny na poziomie poniżej przeciętnej, tj. od 3% do 9,9%,**

W 2017 roku spośród 83 nauczycieli uhonorowanych Nagrodą Prezydenta Miasta Bydgoszczy żaden nauczyciel nie otrzymał dodatku motywacyjnego na maksymalnym (tj. 20%) poziomie!!!

W 2018 roku:

- 1) **18 nauczycieli wyróżnionych nagrodą dyrektora szkoły i 1 nauczyciel uhonorowany Nagrodą Prezydenta Miasta Bydgoszczy - nie otrzymało dodatku motywacyjnego!!!**
- 2) **1.027 nauczycieli (na wszystkich 1.240 nagrodzonych) wyróżnionych nagrodą dyrektora szkoły i 77 nauczycieli (na wszystkich 96 nagrodzonych) uhonorowanych Nagrodą Prezydenta Miasta Bydgoszczy - otrzymało dodatek motywacyjny na poziomie poniżej przeciętnej, tj. od 3% do 9,9%.**

W 2018 roku spośród 96 nauczycieli uhonorowanych Nagrodą Prezydenta Miasta Bydgoszczy żaden nauczyciel nie otrzymał dodatku motywacyjnego na maksymalnym (tj. 20%) poziomie!!!

W 2019 roku:

- 1) 147 nauczycieli wyróżnionych nagrodą dyrektora szkoły i 3 nauczycieli uhonorowanych Nagrodą Prezydenta Miasta Bydgoszczy - **nie otrzymało dodatku motywacyjnego!!!**
- 2) 2.970 nauczycieli (na wszystkich 3.392 nagrodzonych) wyróżnionych nagrodą dyrektora szkoły i 168 nauczycieli (na wszystkich 229 nagrodzonych) uhonorowanych Nagrodą Prezydenta Miasta Bydgoszczy - **otrzymało dodatek motywacyjny na poziomie poniżej przeciętnego, tj. od 3% do 9,9%.**

W 2019 roku spośród 229 nauczycieli uhonorowanych Nagrodą Prezydenta Miasta Bydgoszczy tylko **5 nauczycieli** otrzymało dodatek motywacyjny na maksymalnym (tj. 20%) poziomie!!!

Należy podkreślić, że nauczyciele wyróżnieni nagrodami dyrektora szkoły lub Prezydenta Miasta Bydgoszczy wykazują się nie tylko wysoką jakością pracy (tym samym spełniają kryteria określone w §7 Regulaminu określającego wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom niektórych składników wynagrodzenia, które powinny być brane pod uwagę przy ustalaniu wysokości dodatku motywacyjnego), ale spełniają także wymogi określone w §4 i §5 Uchwały Rady Miasta Bydgoszczy w spr. ustalania kryteriów i trybu przyznawania nagród ze specjalnego funduszu nagród dla nauczycieli utworzonego ze środków budżetu Miasta Bydgoszczy. Nagradzani nauczyciele wyróżniają się niekwestionowanymi, ponadprzeciętnymi na poziomie szkoły i środowiska oraz całego Miasta, działaniami, inicjatywami oraz sukcesami.

Z powyższego wynika, że w praktyce wysokość dodatków motywacyjnych nauczycieli nie wynika ze stopnia spełniania przez nauczycieli poszczególnych kryteriów określonych w §7 Regulaminu określającego wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom niektórych składników wynagrodzenia obowiązującego w szkołach i placówkach, dla których organem prowadzącym jest Miasto Bydgoszcz, **lecz głównym czynnikiem determinującym wysokość dodatków motywacyjnych przyznawanych poszczególnym nauczycielom w bydgoskich szkołach i placówkach jest ograniczona** (zbyt niska) **pula środków** na ten cel, która od wielu lat została zachowana na minimalnym poziomie 6% ogólnej planowanej sumy wynagrodzeń zasadniczych tej grupy zawodowej.

Reasumując, dodatki motywacyjne przyznawane nauczycielom z bydgoskich szkół i placówek, których wysokość jest ustalana na podstawie bliżej nieokreślonych przesłanek (często bardzo subiektywnych i „uznaniowych” oraz mających niewiele wspólnego z zasadami i kryteriami opisanymi w Regulaminie), dla 90% z nich nie osiągające kwoty 380,00 zł, nie spełniają swojej funkcji motywacyjnej, a raczej można ją raczej określić jako DEMOTYWUJĄCY MOTYWACYJNY.

W kontekście powyższego bulwersujący jest fakt, że nauczyciele aby otrzymać dodatek motywacyjny jeszcze **dodatkowo zobowiązani są do sporządzania szczegółowych informacji** (tzw. samochwałek”) **o stopniu spełniania przez nich poszczególnych kryteriów** określonych w Regulaminie, tym samym wyręczają dyrektorów w realizacji ich obowiązków wynikających z nadzoru.

W świetle nasuwających się wniosków, nie dziwi fakt, że dane niezbędne do analizy efektywności systemu motywacyjnego w bydgoskich szkołach i placówkach, zostały udostępnione Związkowi przez Miasto Bydgoszcz dopiero po dwóch latach oraz po wyrokach Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy.

Komisja Międzyzakładowa WZZ „Forum-Oświata” w Bydgoszczy stoi na stanowisku, że aby system motywacyjny dla nauczycieli w szkołach i placówkach oświatowych spełniał swoją rolę, środki przeznaczone na ten cel powinny być znacznie większe, a ich podział powinien odbywać się pod nadzorem partnerów społecznych.

Zachęcamy Koleżanki i Kolegów do dyskusji na temat roli dodatków motywacyjnych w systemie wynagradzania nauczycieli oraz wpływu dodatków motywacyjnych na Waszą motywację do pracy.

O konkretnych działaniach w tym zakresie podejmowanych przez nasz Związek oraz o efektach tych działań będziemy informowali Państwa na bieżąco.

Za Komisję Międzyzakładową

Barbara Belicka

Wiceprzewodnicząca Komisji Międzyzakładowej

WZZ „Forum-Oświata” w Bydgoszczy